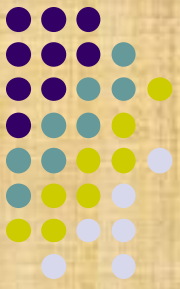

Ліна Костенко

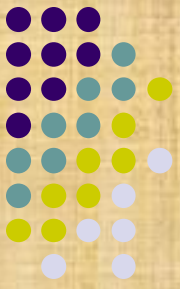
*Я вибрала долю собі сама,
і що зі мною не станеться, —
у мене жодних претензій нема
до Долі — моєї обраниці.*

Л. Костенко

Народилася 19 березня 1930 року в містечку Ржищеві на Київщині в родині вчителів. Із ранніх літ прищеплювали дитині високі моральні, етичні та естетичні смаки, подавали літературні, фольклорні та історичні взірці для наслідування.

*Школа, в якій
працювали батьки Ліни
Костенко.*

Василь Костенко - поліглот-самородок (знав 12 мов), педагог від Бога, за потреби міг на найвищому рівні викладати всі предмети в школі. 1936 - засуджений на 10 років таборів як «ворог народу».

1936 - мати з дочкою переїхали до бабусі в Київську Венецію, на Труханів острів. Там у **1937** році майбутня поетка пішла до середньої школи № 100. Особисте у школярки Ліни Костенко злилося з загальнонаціональною трагедією, біль епохи став її власним болем: вона звідала «балетну школу» замінованого поля, дійшла висновку, що «моє дитинство, вбите на війні». У **1943** році окупанти спалили школу разом із усім селищем (вірш «Я виросла у Київській Венеції»), тому перейшла вчитися на Куренівку до школи № 123.

Навчання

Київський педагогічний інститут.
1956 – закінчила Московський
літературний інститут імені
О. М. Горького.

Фото 1948 року

Шістдесятництво

Увійшла до плеяди молодих українських поетів, що виступили на рубежі 50-60-х років ХХ ст., брала участь у дисидентському русі.

Період "шістдесятників" започаткував новітні стилі в українській літературі, змусив творити щось нове, атипове, авангардне, але безжалісне та максимально критичне по відношенню до влади й тогочасного режиму.

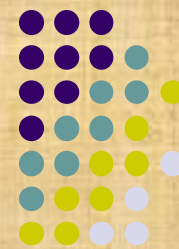
Єжи-Ян Пахльовський,
польський письменник,
однокурсник Л.Костенко під
час навчання у Московському
літера-турному інституті імені
Горького. Розлучилися через
різні характери.

Чоловіки

Цвіркунов Василь Васильович, керівник
Київської кіностудії імені Довженка у 1960
роках. Прожили 25 років (Фото 1972 р. У
степах, на Кам'яній могилі).

Донька - Пахльовська Оксана Єжи-Янівна

**Культуролог,
письменниця, жила з
матір'ю в Києві, професор
Римського університету.**

Онучка - Ярослава- Франческа Барб'єрі

Вивчає філософію в
Римському університеті "Ля
Сап'єнца", де її мати завідує
кафедрою україністики.

Син - Цвіркунов Василь Васильович (28.05.1969)

Працює
програмістом у
Штатах.

Основні мотиви творчості:

- утвердження нерозривного зв'язку поколінь, особистої відповідальності кожної людини за майбутнє;
- роздуми про сутність поезії, роль Слова в житті народу;
- оспівування краси рідної землі;
- кохання;
- проблема деградації, змізернення людської душі.

Риси індивідуального стилю:

- неоромантизм;
- неокласицизм;
- імпресіонізм;
- глибока емоційність;
- ліризм;
- філософська заглибленість.

Рання творчість

- Перед періодом вимушеного мовчання видала три книги: "Проміння землі" (1957), "Вітрила" (1958), "Мандрівки серця" (1961).
- Із 1961 по 1977 рік твори поетеси не друкували, а підготовлені у видавництві збірки лірики були розсіпані - 16 років забуття.

1963 — зняли з друку книгу віршів Л. Костенко «Зоряний інтеграл», книгу «Княжа гора» зняли з верстки.

У ці роки вірші Л. Костенко публікували журнали в Чехословаччині, газети в Польщі, і лише зрідка — в Україні. Її вірші ходили в «самвидаві».

Громадянська позиція

1965 — Л. Костенко підписала лист-протест проти арештів української інтелігенції. Була присутня на суді над М. Осадчим і М. Зваричевською у Львові. Під час суду над братами Горинями кинула їм квіти. Разом з І. Драчем звернулася до редакції журналу «Жовтень» (тепер «Дзвін») і до львівських письменників із пропозицією виступити на захист заарештованих. Письменники не зважилися на протест, але подали в суд клопотання з проханням передати на поруки Б. Гориня як наймолодшого з заарештованих. Усе це не вплинуло на перебіг судів, але мало величезне моральне значення.

Травень 1966— у Спільці письменників України, де таврували «націоналістичних відщепенців», частина молоді влаштувала овацію Л. Костенко, яка відстоювала свої позиції і захищала І. Світличного, О. Заливаху, М. Косіва і Б. Гориня.

1968 — написала листи на захист В. Чорновола у відповідь на наклеп на нього в газеті «Літературна Україна». Після цього ім'я Л. Костенко в радянській пресі довгі роки не згадувалося. Вона працювала «в шухляду».

Маруся Чурай

www.mamajeva-sloboda.ua

Портрет роботи худ. Ф. Самусева.

1973 - потрапила до «чорних списків», складених секретарем ЦК КПУ з ідеології В. Маланчуком. Лише **1977** року, після відходу В. Маланчука, вийшла збірка віршів «**Над берегами вічної ріки**», а **1979**, за спеціальною постановою Президії СПУ, — історичний роман у віршах «**Маруся Чурай**», що пролежав без руху 6 років. За нього поетеса **1987** року була удостоєна Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка.

“1980 після заборони видання збірки “Неповторність” мама оголошує голодовку – це вже друга. Перша була після вирубаних строф із першої після 16 років мовчання публікації в 1976 р.

Наш тато каже: “Ліно, у тебе ж діти!”

Мама відповідає: “Діти мене простять”.

Зі спогадів Оксани Пахльовської

«Страшні слова, КОЛИ ВОНИ МОВЧАТЬ...» (1980)

*Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причаїлись,
коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиймись.*

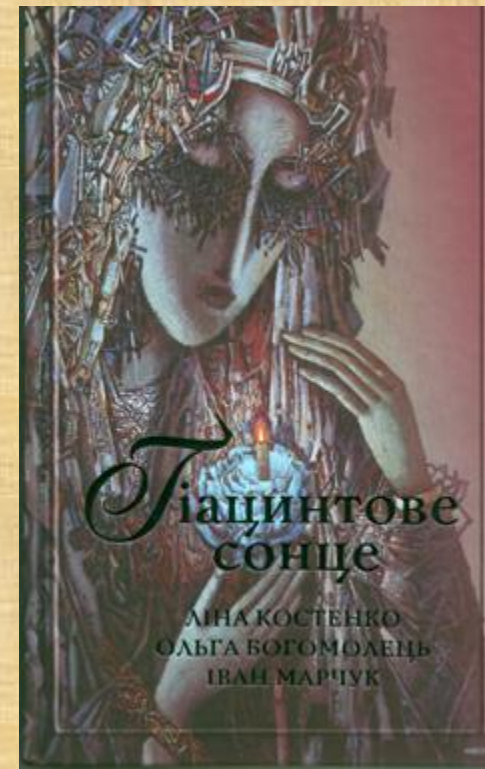
*Хтось ними плакав, мучився, болів,
із них почав і ними ж і завершив.
Людей мільярди, і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше!*

*Все повторялось: і краса, й потворність.
Усе було: асфальти й спориші.
Поезія — це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.*

Поема «Берестечко»
з ілюстраціями Георгія Якутовича,
видана
видавництвом «Либідь» 2010 року,
мала загальний тираж 14
тис. примірників, а
збірка «Гіацинтове сонце»,
впорядкована Ольгою Богомолець,
розійшлася тиражем 5 тис. прим.

2010 - вийшов перший роман Л.Костенко - «Записки українського самашедшого», що викликав великий ажіотаж і тимчасову його нестачу в книгарнях. У січні 2011 року Ліна вирушила у тур-презентацію свого першого роману. Зустрічі відбулися в Києві, Рівному та Харкові, усюди були аншлаги, не всі охочі змогли потрапити через те, що вже не було місця в залах.

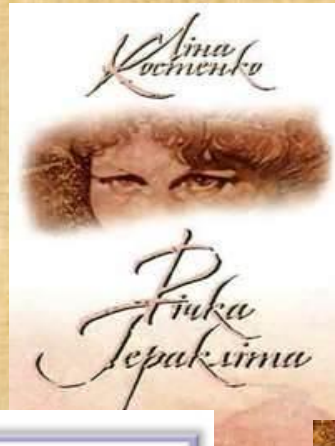
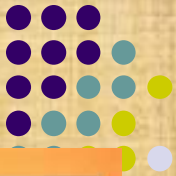
Творче надбання

поетеси:

- «Проміння землі» (1957)
- «Вітрила» (1958)
- «Мандрівки серця» (1961)
- «Зоряний інтеграл» (1962, тираж знищено радянською цензурою)
- «Княжа гора» (1962, книжка не вийшла через заборону радянської цензури)
- «Над берегами вічної ріки» (1977)
- «Маруся Чурай» (1979)
- «Неповторність» (1980)
- «Сад нетанучих скульптур» (1987)
- «Бузиновий цар» (1987) — для дітей
- «Вибране» (1987)
- «Інкрустації» (1994, видання італійською мовою, відзначене премією Петрарки)
- «Берестечко» (1999, перевидання 2010)
- «Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала», лекція в Києво-Могилянській академії (1999)
- «Гіацинтове сонце» (2010)
- «Записки українського самашедшого» (2010)
- «Річка Геракліта» (2011)
- «Мадонна перехресть» (2011)
- «Триста поезій. Вибрані вірші» (2012)

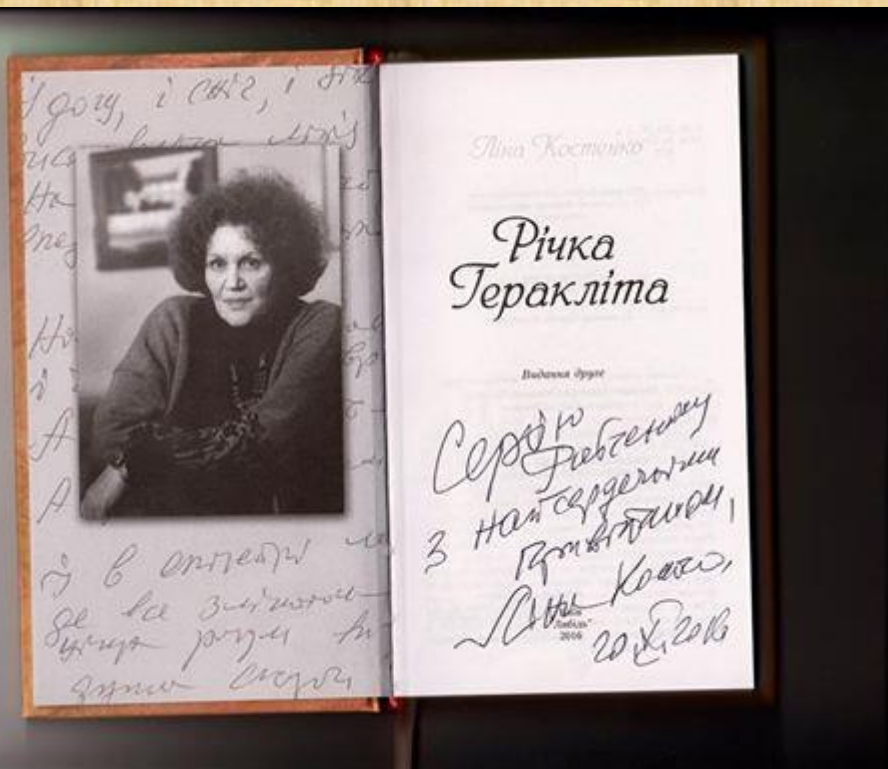
Найпопулярніші книги автора:

Громадянська позиція

- Відмовилася і від премії "Золотий письменник України", не пояснивши нічого жодним словом, і від звання Героя України, яке хотів їй вручити В. Ющенко, а фраза "Політичної біжутерії не ношу" стала афоризмом.

Громадянська позиція

2005 - Ліна Костенко взяла участь в експедиції до Чорнобильської зони. Письменниця активно працювала нарівні з усіма вченими, рятуючи предмети побуту й артефакти народної культури від знищення й забуття.

Твори Ліни Костенко перекладено

- ✓ білоруською;
- ✓ естонською;
- ✓ італійською;
- ✓ англійською;
- ✓ німецькою;
- ✓ словацькою;
- ✓ французькою.

Ліна Василівна стала почесним професором Національного університету "Києво-Могилянська академія", студенти із трепетом ходили на її лекції, пишаючись тим, що можуть слухати "титана" українського слова.

Славетні регалії

- **Почесний професор** Національного університету «Києво-Могилянської академії».
- **Почесний доктор** Львівського національного університету.
- **Почесний доктор** Чернівецького національного університету.
- **Лауреат Державної премії ім. Тараса Шевченка** (1987, за роман «Маруся Чурай» і збірку «Неповторність»).
- **Лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім.О.Теліги** (2000).
- **Нагороджена Почесною відзнакою Президента України** (1992).
- **Орден князя Ярослава Мудрого V ступеня** (березень 2000).
- **Відзнака «Золотий письменник України», 2012** (відмовилась).

